

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích Oponentský posudek na diplomovou práci

Název práce: **Bezekvivalentní terminologie v právních textech a strategie překladu**
Autorka práce: **bc. Kristýna Štěpánková**
Vedoucí práce: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Předkládaná diplomová práce představuje brilantní ukázkou skloubení hluboké teoretické přípravy a zevrubné analýzy jazykového vzorku. Předem konstatuji, že práci Kristýny Štěpánkové považuji za zdařilou, přestože sama skromně uvádí, že „*autorka této práce nemá právní vzdělání, a tak je práce pojata spíše než z hlediska právníka-překladaatele z hlediska začínajícího překladatele, pro něhož je nutností se s danou problematikou poprvé seznámit*“ (str. 40). Navzdory tomuto tvrzení autorka prokazuje uchopení problematiky a schopnost díky vhodně zvolené metodě dospět k zajímavým a hlavně důvěryhodným výsledkům.

Autorka se opírá o poměrně rozsáhlou literaturu, v níž nechybí produkce česká ani zahraniční. Ze starší české literatury volí autory, jako jsou např. Knapp 1978, Man 1969, Levý, z novější literatury pracuje s publikacemi zaměřenými na problematiku právního překladu: čerpá z děl monografických (např. Chromá 2014, Knittlová 2000, Tomášek 1998), ale i dílčích studií (Petrů, Pešková, monografické vydání Ibero Americana 2011). Ze zahraniční literatury jmenujme namátkou Alcárase Varó 2000, Bakera 1992, de Groota 1991, Hollovou 2012 či Martinézovou Motosovou 2003. Autorka sestavuje z těchto publikací skvělou syntézu a předkládá ji v teoretické části a v prvních kapitolách části praktické s explicitně uvedeným cíle své práce, totiž: „*pokusit se definovat a vymezit právní terminologii s nulovou ekvivalencí v odborných textech s právním obsahem a klasifikovat překladatelské strategie, které jsou nejčastěji v souvislosti s tímto typem lexika uplatňovány*“ (str. 10). S ohledem na tento cíl autorka vytváří svůj teoretický rámec, přičemž pojednává o stylu odborného jazyka, charakteristikách právního jazyka, stratifikaci právní španělštiny, terminologii a problematice překladu. K této části, nazvané teoretická, nemám připomínek, autorce se podařilo vytvořit věcný a koherentní celek. Snad jenom malou připomínku ke str. 23, kde autorka hovoří o *futuro imperfecto de subjuntivo*, avšak dává příklad *Por la simple derogación de una ley no recobran vigencias las que esta hubiere derogado*, tedy s budoucím časem složeným. A dále na str. 31, španělský výraz *ancestro* s největší pravděpodobností nepochází ze st. fr. *estrangier* (>*extranjero*), nýbrž *ancestre*.

Praktická část je zahájena pojednáním o ekvivalenci, v níž autorka přehledným způsobem představuje různá pojetí a různé druhy ekvivalence s upřesněním, že překládaná práce se zabývá ekvivalencí lexikální. Logicky následuje kapitola věnovaná metodám a strategiím překladu, poté autorka přistupuje k vlastní analýze, jejíž metodu detailně popisuje. Zvolená metoda, která kombinuje práci se slovníky a s elektronickými databázemi, včetně ověřování znění zákoníků (*Občanský zákoník* a *Código Civil*) je dle mého názoru optimální k tomu, aby autorka dospěla ke stanovenému cíli. Rovněž volbu výrazů k analýze považuji za zdařilou, neboť vzhledem k jejich původu (leckdy v archaické češtině) a vzhledem k nové verzi OZ lze u nich předpokládat bezekvivalentnost či ekvivalenci pouze částečnou, které se autorka snaží identifikovat na základě předkladatelských řešení jak v překladových textech, tak ve specializovaných slovnících. Zjištěné skutečnosti jsou nejprve představeny pro jednotlivé výrazy a na závěr shrnuty do přehledné tabulky (str. 91 – 92). Tuto část a zejména závěrečné shrnutí hodnotím velmi pozitivně: autorka objasňuje každý krok metody (volba výrazů, volba text, volba nástroje), což mě utvrzuje o autorčině jasné představě a reflexi vlastní práce, reflexi o problémech vyvstanuvších během zpracování jazykového vzorku. Kromě drobné poznámky, že v praktické části se vyskytuje více

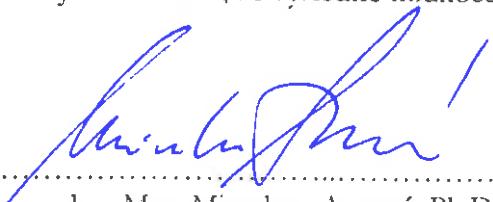
redakčních nepřesností (např. na str. 42, 2. odstavce, místo *implikuje* má být asi *aplikuje*), nemám připomínek.

Dalším pozitivem práce je její jazyková/stylistická stránka práce. Pouze bych upozornila na formát referencí na časopisecká díla (kurzívou doporučuji označovat periodikum, nikoliv název článku), na str. 36 (1. odstavce) pravděpodobně měl být výraz *kontinentální anglosaské právo* v genitivu a druhá přímá citace na str. 39 (předposlední odstavce) není v kurzívě.

Pro účely obhajoby pokládám autorce následující otázku: Mohla by stručně představit odlišné koncepty vybraných výrazů v českém OZ a španělském *Código Civil* a poukázat tak na případnou asymetrii právních realit a na částečnou či nulovou ekvivalenci?

Závěr: Předkládaná diplomová práce představuje vnitřně velice kompaktní útvar, v němž autorka prokazuje schopnost metodického postupu a zpracování zkoumaného vzorku. Stanovené cíle své práce Kristýna Štěpánková splnila. Závěry interpretované na základě analýzy vzorku jsou zformulované věcně a přesvědčivě – a to vyčerpávajícím způsobem – a z hlediska jejich další aplikace jsou využitelné pro další studium této oblasti. S uvážením výše uvedeného **doporučuji tuto práci k obhajobě** a hodnotím ji předběžně známkou **výborně** s tím, že výsledné hodnocení bude stanoveno na základě vedení obhajoby.

V Českých Budějovicích, 1. června 2018.

.....
doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.